

העולם הזה

העורך הראשי:
אורי אבנרי
ראש המערכת:
שלום כהן
עורך משנה:
רוב איתן

כתב ראשי:
אלי תבור
צלם המערכת:
ניסים שרה
עורך כיתוב:
אבשלום קורן
צייר המערכת:
זקי

חברי המערכת:

אורי אלוני, שלמה אלינב, שיע גלור, לילי גלילי, דורי הורוביץ, חיים הנגבי, רותי ורר, זיוה יריב, רו כסלו.

העתון הנקרא ביותר במדינה

המוציא לאור: העולם הזה בע"מ.
רחוב גליקסון 8, תל-אביב, טל. 22*67*85.
ת.ד. 136. מען למברקים: "עולמפרסט".
דפוס טסה שהם בע"מ, ת"א, טל. 3139.
ההפצה: דוד טופל ובניו, תל-אביב.
המערכת איננה אחראית לתוכן המודעות.

מכתבים

שנה טובה

שנה טובה.
ראשיהעיר מרדכי נמיר, תל-אביב.
למשפחת העולם הזה, שנה טובה ומאושרת.
יעקב לוי, חיפה.
מיטב הכרכות לשנה החדשה.
עוזי יוסף בן-מושה, תל-אביב

מזויקי

הבנו לנו יומון

נמ ללא צילון של חוק לשון הרע, רצוני שיהיה בארץ לפחות יומון אחד שהאזרח יוכל לתת אמונו בו. לא פעם מתרחש דבר מה בארץ, או בעולם, בדיוק ביום הופעת העולם הזה. כל המפקקים במהימנות העיתונים היום יומיים למיניהם, הייבום לחכות שבוע תמים כדי להשיג את רעבונום לדעת את האמת.
במחוזי שנאמני העתון יסכימו אפילו כי יומון בפורמט קטן, ולחלום לשנה כדי להבטיח את מימונו. את הנלוו השבועי אי שר להמור לגליון יום שישי.

פנטור - מי - מה - א

ברצוני להכניס כמה תיקונים והוספות לרשימה שהתפרסמה עלי ועל אביטל סמואל במדור אמנות (העולם הזה 1956).
נילי האמיתי הוא 31, ונולדתי בכנרת. אחרי שלוש שנים בארץ במפעלות בתיאטרון "מסכות", נסעתי ל-5 פני שלוש שנים ל-5 פאריו להשתלמות בפנטומימה. כאן פני נשתי את אביטל שהיה במארוי כבר שתיים לפני בואי. שערותיו כבר החלו להשור, וקרתו קנתה לך שם נאה.

פאקירו

וזה, וזאת חובבות. כיום אני מכין תוכנית כדי לערוך עימה סיבוב באירופה, בסוף שנה זו. אחר כך אני מתכוון להציג אותה בפני הקהל הישראלי בארץ. כאשר לאביטל - הוא יהיה בסוף שנה זו בארץ.

יודיו השומרת

כה לחי שסופי סוף אחת מכיון מאות הדי שוטרות החליטה לכתוב על מצבו הבלתי-נסבל ומישיטרה-הירוק של שוטרות (העולם הזה 1955). שוטרות רבות כמניי התנייחו ב-1948 למשמרת-ישראל, ועברו קורס של שני חודשים בבית-לוד (במקום 4 חודשים) - היות ובתקופת מלחמה אין זמן לעבור קורסים ממושכים, ומיני שהתנאים בבסיס בוטמו היו הרבה יותר נורעים. כל מה ש-השוטרת מאתרת בספירה המחתה, עבר גם עלינו אם לא על כולנו, או על אחוז גדול: רדיקות, קשינים שביבזו את כפפם על שוטרת בסקום לטרנס משפתתם. גם גירושין היו.

הסמלות האחראיות והקשינות מש ררו בנו וקשה לתאר את היחס של הסמלת האחר ראיית, ואז העתונות כלל לא העלתה את הבעיה הזו ותכלי.
דוחות היינו מוכרחות להביא יום-יום, משך יותר מ-17 שעות עבודה להסמלת כחום או בנשמים ברחובות, ובמס האפלה עד 10 ערב (אז היו שוטרות בת"א, היפה וירי שלים). לעממים הבאנו דוחות ואם זה היה מבר של הסמל הוא היה מבטל זאת. לא פעם העירו אותנו בחצות היות והיתה סרי קת פתח לפרוצות, סמים משכרים, מטבע זר וכדו ולמעמם להעביר חולתירוח סמוכנת ל-5 בית חולים לחולי רוח.

חלק די ניכר הועבר במשך הזמן ל-5 עבודות כמשרד ולהן היה לא רע אפילו-5 שגם אצלן היה קיים מישה ועל כל דבר פעום קיבלו משפט משפטי, הורדת דרגה או קנס או ביטול חופשה (בצבא אין משה סר כזה).

העבודה במשמרה מאד מעניינת ומשכורת דיו טובה, אבל אל אלוהים - איוה משמר ואיוה פחד, האם אפשר לעבוד בפחד? יתכן ואחרי שכתבתם את הכתבה הנ"ל ישתפר סופי סוף מצבה של השומרת, שמשנת 1948 כמעט ולא השתנה לטובה.

שוטרת לשעבר, תל-אביב

יודויה של השומרת היה מאמר מצויין, מכאיב - אבל נכון. מצורת בנה חוות דעות המחורות, כהמשך. בקר טוב - הנו רפורט / כל שומר עושה לו ספורט / כל שומר עוצר אורח / עם בוקר טוב עדין ורד... / עם הווד כמעט שמיני / עם בת צחוק או בלי / ללא היסוס וללא בוש / התעורות סיד ידרוש / כי

העיקר הוא בשבילו / רפורט קטן בנרתיו, רפורט כזה הוא נכס מו / לזה ציפה מזמן, מאז התנים למשמרה / אתו יעלה הוא בדרנה / כי הרפורטום שצבר / מיד במו אותם מבר / תמורת דרגה השיג / אותה הטמין אז בנרתיו / להיות קמיע לעתיד / לצבור רפורטום הוא יתמיד / עד ישיג המטרה / דרגת ספל במשמרה. כאו מתחיל רק המרוץ / על משעו מוסר רצון / להשיג דרגת קצונה / אם אפשר בלי תמונה / או בלי ידע של חוקים / הלכות ומשמטים. / עם קצת מצפון ומעט מוסר / הרבה חופשה / להיות אכזר / ואולי הוגן עד נבול בולט / להתכונן לכא העת... / מכה הוגנת להנחת / על ראש של רע ועמית / ברכילות וקצת קשרים / וכבר הנך בין הקצינים.
עם האוכל המנהר / התיאור גובר עולה / לעלות דרגה או שתיים / מו האחר טובים השנים - / ואם הצליח בראשונה / ודאי הדרד נכונה / יש למצא את הקרבן / - אם אין שכל הרי יש זמן / להשיג המטרה: / להיות פקד במשמרה. א - בן-אביב, אדריכל, בתיים

כסף מן הארץ

כל הזמן חשבנו שרק "הוקנים" מתעט קים במסחר לאחר שעות העבודה. עכשיו מסתבר, שגם ה"צעירים" מוציאים כסף מן הארץ.

אביגדור חנני, ירושלים

תחרות לגברברים

החתיכות שאפפתם למלכת-המים, הן מצעות אחת אחת. אבל מה בקשר לזה "תחששו מעם תחרות, מלך הים" אני מכירה כמה וכמה גברברים שברצוני ייבנסו ל- דימה המורה כדי לזכות בתואר הנכב סף.
רותי פלג, גבעתיים

פלג

אות הקבורה

רחוב בוסטרנס מת, או נוסם (העולם ה" זה 1956) או האם מישוה באמת מוראג מבר שער מאות משפחות עומדות יום יום, לילה לילה, כי פני סכנת מפולח?

צריך למחר ולעשות משהו לפני שחצי מהעיר יפו תיהמר לבית-קברות אחד גדול. שלמה ועקיף, יפו

אכן בכים

קשה למנהיגינו להניב על השתוללות הדי עולם-התחתון הרתי. אך ל"עמר" אין כיסא תיקמניה. אם כן, מה בנוגע לאיוו עליה רנל (ולכרם לירושלים? נעבור בשנת מאה-שערים ונניח כרווח כנון: "לא תחאב את האדומי - כי אחיר הוא" (דברים כ"ג ח'). או, "לא יהיה לך בכיסך אבן גולדה ואבן ספנת" (שם, כ"ה ג'). כאן אבן המשי מעות כפולה.

שלמה יפת, אשקלון

שיחה במקדחת

השתעשעתי למקרא כתבתכם על החיליות המתמששות (העולם הזה 1957). כל העסק די מגוחר. אבל העעה הכללית בין הבנות כאן היתה, שחילו היו בעד"ל מקלחות שיה כל"כר ממאורות כמו אלה המופיעות כסרט האופלקי, לא היה איכפת להן שיעלכו אותו.

אתר ש, צה"ל

מאוררים וגמלים

המו הנאומים שהפריעו לא מעט את מנוי חתם של פועלים עמלים. כל אחר פנה לררכו, ונתר רק ים של כרוזים בכל השפות. שמענו כאן את גולדה מאיר, אשכול, שרון, ספיר, דיין ופרס. שמענו אפילו את ניכור משפט אייכ מסר, געוון האוור, מטר פנוים ירד על בארשבע.

כהן

מעניין... אבל כל הנאומים שכתו, משום מה, דווקא את רשת הכבישים של בארשבע, חיסול הדי מעברות, תעסוקה ל- קשישים, מישכו ל- זונת צעירים, תי- סוקה לנוע והמת בנר. שופט לשעבר מתפאר שבכוא הדי יום יבנה מיוזג, אוויר בכל ההנויות, בריכת-שיחיה בכל שכונה ושוק נמלים.

בריוק זה מה שחסר לנו. יהיו בריכות-שחיה, מאוררים, אבל הפועלים ימישכו לנסוע בדרד-לא-דרד וכתבה-הלא-תהבורה, בלי מים קרים ביום הססיו ישרב. מדוע? כי כד רצה נאווי.

עובדיה כהן, בארשבע

הבת אחרי האם

אם כבר צריך לנהוג לפי מיעויה החוס היבש, כפי שעשו זאת השופטים במשפט האם והתאומים (העולם הזה 1956), מדוע לא הקפידו למלא את ההלכה הקובעת שבת הלכת אחרי אמה, גם כשזו, משרכת את דרכיה?

נחמה אדלה, רמת-גן

זכות הקדימה במדור זה תינתן למכתביהם של קוראים המצרפים את תצלומיהם למכתבים.

לילי גלילי

הטבה קם מנהיג ליבולי ראשון-במשלה, בישיבה רבת-משתתפים של מרס צירי, ואמר: "אני לא קרבע אף פעם אחת את דעתי על עניין פוליטי, מבלי לקרוא קודם מה העולם הזה אומר על כך..."

עוד לפני ארבע שנים אי-אפשר היה להעלות אימרה כזאת על הדעת. אמנם, גם אז נהגו רבים מאנשי-הצמרת במדינה על פי כלל זה. אבל הם לא חלמו להודות בזאת בפומבי.

יתכן כי זהו השינוי העיקרי שחל בשנת תשכ"ג במעמדו של השבעון המסריים. לא זה בלבד שהשפעתו בחוגי הצמרת גברה - אלא שהפכה גם גלויה.

בשנת תשכ"א, בימי פרשת-לבנון, קבע שבעון זה במידה רבה את כיוון המאבק ואת קצבו. אבל בסופו של דבר נאלצנו להסתפק ב"נצחון מוסרי". מבחינה פוליטית, מעשית, נוצחנו. ה"ה בן-גוריון, פרס ודיין יצאו מן המאבק כנצחנים, לפחות למראית-עין. (השנה אצלך בסתבר כי יכלו לומר אז: "עוד נצחון כזה, ואבדנו!")

השנה השתנתה התמונה. הקו אשר העולם הזה דגל בו במשך שנים, כעתון יחיד במדינה, בחל נצחון בולט. בן-גוריון הורחק, כפני בערי-החצר קוצצו, הבסחוביזם חדל להיות באופנה.

בכל שלב משלבי התפתחות זו קבע עתון זה את היעד המעשי ואת הסיסמה. בחודש אפריל הכרזנו: "זוהי הפרס-פסקסיבה. אם לא תחוסל עמדתו המדינית של מר פרס שבעורת הקרובים, יחסל מר פרס תוך כמה חודשים את כל יריביו בצמרת, אם לא אאחודו ברבע האחרון כל האישים והכוחות של המישמר הקיים, כדי לחסום את הדרך בפני מר פרס - ילכו כולם בדרך של האישי הקטן."

בחודשיים שלאחר מכן קם איחוד זה, והביא להתפטרות דויד בן-גוריון. למחרת היום הופיעה על שער העולם הזה תמונתו של אשכול המחלל, בצירוף הסיסמה: "תנו לו שאנס!" סיסמה זו הפכה בו ביום לנחלת הכלל. כמה מפלגות, כמו בפ"ס, הפכה צושא לוויכוח פנימי סוער, תוך הסתמכות מפורשת על שבעון זה.

באותו גליון טבענו סיסמה גוספת, שגם היא הפכה אימרה-כנף והבחינה מעשית: "דה-בן-גוריוני צניחה". היא מתהלכת מאז בחוגי השלטון, בתנה קו ברור לדברים סמעיור.

התפתחות זו הבהילה כמה מיד ידינו הנאמנים ביותר. אמר לי אחד מהם רק אתמול: "עוד מעט תהיו מלובדים, השרים יתחנפו אליכם, יצטטר אתכם בכנסת ובקול-ישראל, זה יהיה סופכם."

אין חשש כזה. אופיו של העולם הזה לא נקבע על-ידי נסיבות חיצוניות, אלא על-ידי מהותן הפנימית - מהות עורכיו וקוראיו כאחד. זהו עתון לוחם. הוא לא היה תוקפני מפני שהסליכו פצצות למשרדיו, או מפני שהסילו עליו חרם סוטאלי - אלא מפני שהוא דוגל באידיאלים, הרחוקים עדיין מהתגשמותם.

רוחנו לא רפתה בימים הקשים, כאשר עמדנו לבדנו במצור. היא לא תירפה גם עתה, כאשר הנצחון החלקי של דרכנו הביא לנו הקלה זמנית. קרב אחד נבטר - ועוד רבים הקרבות לפנינו, אולי מרים יותר וקשים יותר מכל קרבות האתמול.

גם בקרבות אלה נעמוד יחד. בהכרה זו, אני מאחל לך שנה טובה.

אורי אבנרי